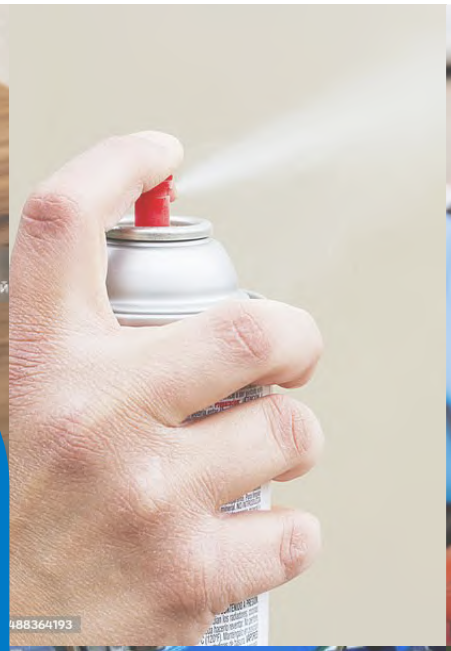
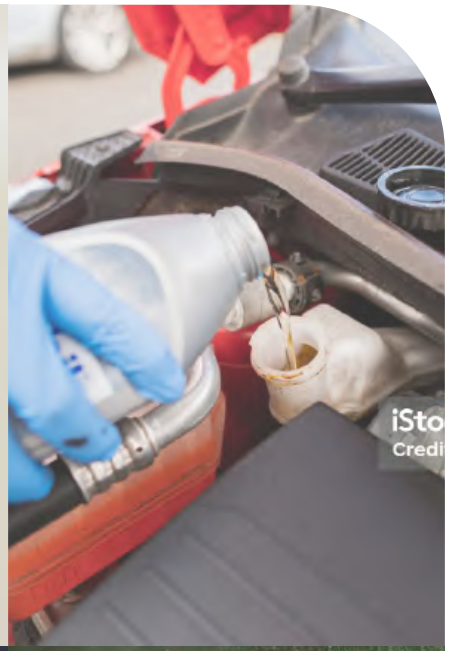
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Komen **Zeer Zorgwekkende Stoffen** in jouw bedrijf voor?

In veel mkb-bedrijven wordt gewerkt met producten die chemische stoffen bevatten. Deze stoffen zorgen voor een goede werking van het product, maar kunnen soms ook Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) bevatten. Dit zijn stoffen die schadelijk kunnen zijn voor mens en milieu. PFAS zijn een bekend voorbeeld, en daarnaast zijn er nog ongeveer 2.700 andere ZZS die op de ZZS-lijst staan. Producten in Europa en Nederland moeten gelukkig aan strenge regels voldoen. ZZS zijn niet verboden en mogen dus in producten voorkomen en met de juiste maatregelen worden gebruikt.

In jouw bedrijf kunnen de stoffen bijvoorbeeld voorkomen in oplosmiddelen, ontvetters, verf of industriële reinigingsmiddelen. Het is belangrijk om de uitstoot (emissie) van deze stoffen zoveel mogelijk te verminderen, zodat ze niet in het milieu terechtkomen en geen risico vormen voor mensen, dieren of het milieu. Als mkb'er kun je hieraan bijdragen door zorgvuldig met deze producten om te gaan.

Eerst is het belangrijk om te weten of er in jouw bedrijf met ZZS wordt gewerkt. Alleen dan kun je de uitstoot van deze stoffen verminderen. Check het met deze drie simpele stappen.

Stap 1

Bekijk het veiligheidsinformatieblad of het etiket

Je leverancier is verplicht om bij de geleverde producten een veiligheidsinformatieblad (VIB) aan te leveren. Daarin staat welke stoffen in het product zitten en hoe je er veilig mee omgaat. Heb je geen (actueel) veiligheidsinformatieblad? Vraag dit op bij je leverancier of bekijk het etiket op de verpakking.

Tip! Bewaar alle veiligheidsinformatiebladen in een (digitale) map. Zo weet je precies welke stoffen in jouw bedrijf aanwezig zijn en hoe je er veilig mee omgaat.

Stap 2

Let op de H-zinnen

Op het veiligheidsinformatieblad en op het etiket staan zinnen die beginnen met de letter **H**. Die geven aan hoe gevaarlijk een stof is.

Deze 5 H-zinnen betekenen altijd dat het een ZZS is:

- **H340** – kan erfelijke schade veroorzaken
- **H350** – kan kanker veroorzaken
- **H360** – kan schadelijk zijn voor de voortplanting en het ongeboren kind
- **EUH440** – blijft lang in het milieu en stapelt zich op in organismen
- **EUH441** – blijft zeer lang in het milieu en stapelt zich sterk op

Bij deze 8 H-zinnen is het misschien een ZZS:

- **H410 categorie 1** – schadelijk voor waterleven
- **H361 categorie 2** – mogelijk schadelijk voor de voortplanting
- **H372 categorie 1** – schade aan organen bij langdurige blootstelling
- **H373 categorie 2** – kan schade aan organen geven bij langdurige blootstelling
- **EUH450** – blijft lang in het milieu en verplaatst zich makkelijk
- **EUH451** – blijft zeer lang in het milieu en verplaatst zich zeer makkelijk
- **EUH380** – mogelijk hormoonverstorend voor mensen
- **EUH430** – mogelijk hormoonverstorend voor het milieu

Stap 3

Controleer en onderneem actie

→ **Zie je één van de 5 H-zinnen die altijd op een ZZS wijzen?**
Lees dan het (actuele) veiligheidsinformatieblad van het product goed door. Daarin staat hoe je veilig met het product omgaat en hoe je voorkomt dat het in het milieu terechtkomt. Bij verf of coatings kun je bijvoorbeeld een opvangbak gebruiken om kwasten schoon te maken, zodat er niets in het riool belandt. Bij schoonmaak- of onderhoudsmiddelen kun je spoelwater opvangen en inleveren bij de milieustraat. Voor sommige producten bestaat er een alternatief zónder ZZS. Vraag bij je leverancier na of een geschikte vervanger beschikbaar is.

→ **Zie je één van de 8 H-zinnen die misschien op een ZZS wijzen?**
Lees dan het (actuele) veiligheidsinformatieblad van het product goed door en bekijk de ingrediënten. Controleer deze ingrediënten vervolgens op www.rvszoeksysteem.rivm.nl/stoffen. Is het een ZZS? Volg dan dezelfde stappen die hierboven staan bij “Zie je één van de 5 H-zinnen die altijd op een ZZS wijzen?”.

*Met deze aanpak **verminder** je de uitstoot van ZZS in het milieu!*

Tip: Print het stappenplan en hang het op een centrale plek!